



Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2023 - 8735
Den 8. januar 2024

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 259 (Alm. del), som Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg har stillet til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri den 11. december 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Søren Egge Rasmussen (EL).

Spørgsmål nr. 259 (Alm. del) fra Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg

”Ministeren bedes oversende en oversigt over det danske landdistriktsprogram 2014-2022, som viser budget og status på realisering af tilskudsberettigede projekter pr. ordning, og hvilke bindinger der er på hver af ordningerne ift., om midlerne kan bruges på andre typer af projekter.”

Svar

Til brug for besvarelsen af spørgsmålet har jeg indhentet et bidrag fra Landbrugsstyrelsen, der har oplyst følgende:

”Landdistriktsprogrammet 2014-2022 (LDP) er inddelt i fire hovedområder (vækst- og konkurrenceevne / økologi / natur, miljø og klima / landdistriktsudvikling), som har til formål at fremme landbrugs konkurrenceevne og grønne omstilling. Programmet realiseres ved finansiering fra EU og den danske stat. Budgetrammen under det danske landdistriktsprogram udgør 9,4 mia. kr. i EU-midler for perioden 2014-2022. Den samlede budgetramme udgøres af en grundbevilling på 5,9 mia. kr. i EU-midler tildelt Danmark ved programmets opstart samt 3,1 mia. kr. i overførte midler fra den direkte støtte (fleksibilitet), der gradvist er blevet overført til LDP i årene 2015-2021. Der er således i februar 2021 truffet beslutning af den daværende regering og en række partier om at flekse 7 pct. svarende til 450 mio. kr. Endeligt er budgetrammen blevet tilført 0,4 mia. kr. fra EU i 2020 som følge af Covid-19-krisen. LDP udmøntes gennem en række tilskudsordninger, som besluttet nationalt, men som skal godkendes af EU-Kommissionen. Tilskudsordningerne kan søges af bl.a. landbrugere, virksomheder og kommuner. Reglerne for udmøntning af midler under LDP fremgår af EU-forordning nr. 1305/2013 (landdistriktsforordning).

Der er fastsat en række generelle finansielle regler i landdistriktsforordningen, som har direkte eller indirekte betydning for mulighederne for at flytte midler mellem ordningerne.

For det første skal midlerne under LDP udbetales inden udgangen af 2025, og midlerne kan først udbetales efter, at tilskudsberettigede projekter er gennemført og kontrolleret. Udbetalingen af midler under LDP er således afhængig af søgning på de frivillige ordninger og antallet af projekter, der realiseres inden udgangen af 2025. Landbrugsstyrelsen gør jævnligt status på udbetalingen af midler under LDP.

For det andet foreskriver landdistriktsforordningen, at mindst 30 pct. af midlerne under LDP skal være forbeholdt foranstaltninger, som har et klima, miljø eller biodiversitetsfokus, også betegnet som "grønne", i overensstemmelse med artikel 59, stk. 6. i samme forordning. I forbindelse med overgangen til den nye CAP-reformperiode blev der som følge af en forlængelse af den tidligere programperiode frem til 2022 vedtaget EU-forordning nr. 2020/2220 (overgangforordning). I forbindelse hermed blev non-regression-princippet indført. Princippet betyder, at de enkelte EU-landes landdistriktsprogrammer ikke må ændres således, at der allokeres færre midler til grønne ordninger, end der lægges op til i allerede godkendte landdistriktsprogrammer. Danmark har valgt at afsætte 73,79 pct. af landdistriktsprogrammidlerne til såkaldt grønne ordninger. Det betyder, at Danmark er forpligtet til fortsat at allokere mindst 73,79 pct. til grønne ordninger, hvilket medfører, at det ikke er muligt i videre omfang at flytte midler fra såkaldt "grønne" ordninger til "ikke-grønne" ordninger.

For det tredje gælder der regler for, hvor meget støtte, der kan ydes til forskellige typer af tilskudsordninger. For ikke-produktive investeringer såsom vådområder, lavbundsprojekter eller skovrejsning, kan der kompenseres for 100 pct. af udgifterne. Dermed kan der på områder, hvor der ikke er et økonomisk incitament eller en driftsmæssig forbedring, støttes fuldt ud. For produktive investeringer kan der kompenseres op til 40 pct. af udgifterne. Under denne kategori hører støtte til teknologi eller andre tiltag, som bidrager til drift. For tilskud til arealer kan der gives støtte på baggrund af beregning af meromkostning og tabt indtjening. For arealstøtte vil der være krav om forudgående kompensationsberegninger, som kan dokumentere den fastsatte støttesats. Det bemærkes endeligt, at der kun ydes støtte til konkrete projekter eller på konkrete arealer. Der kan således ikke ydes støtte eller afgives midler til fonde eller lignende.

Inden for rammerne af ovennævnte bindinger er det muligt at flytte midlerne mellem de konkrete ordninger, såfremt de er en del af den samlede danske udmøntning af LDP, som EU-Kommissionen har godkendt. Det er således i princippet muligt at omfordele midler fra en tilskudsordning til en anden, såfremt der træffes politisk beslutning herom."

Landbrugsstyrelsen forventede i august 2023 at kunne udbetale og hjemtage i alt 7,8 milliarder kr. af EU-midlerne under LDP, *jf. tabel 1.*

Ordninger	Udbetalinger til 30.06.2023	Forventede udbetalinger 01.07.2023-31.12.2025	Forventede udbetalinger i alt
	I alt (a)	I alt (b)	c=a+b
Vækst- og konkurrenceevne, herunder	867	618	1.486
Miljøteknologi	595	596	1.190
Bioraffinering - undersøgelser	0	20	20
Øvrige	273	2	275
Økologi, herunder	1.642	408	2.050
Økologisk investeringsstøtte	56	67	123
Økologisk arealtilskud	1.586	341	1.927

Natur, miljø og klima, herunder	2.482	1.174	3.656
Lavbundsprojekter	93	72	164
Kvælstofområder	372	341	713
Fosforområder	9	4	13
Minivådområder	71	160	230
N2000 projekter Naturforvaltning	111	78	189
Skov med biodiversitetsformål samt Privat skovrejsning	297	81	378
Kvælstof- og Fosforvådområder - salg af jord ²	-6	-44	-50
Ekstensivering af slæt	16	0	16
Pleje af græs	1.022	348	1.371
Målrettet regulering	412	123	535
Natura 2000 - Hydrologi - Fastholdelse	4	4	8
Øvrige	81	8	89
Landdistriktsudvikling, herunder	837	251	1.088
Lokale Aktionsgrupper (LAG)	504	193	697
Teknisk bistand	334	58	391
Forventede mindreudbetalinger (uspecificeret)		-475	-475
Udbetalinger i alt (forventet)	5.828	1.977	7.805
EU ramme LDP 2014-2022			9.426
Forventede udbetalinger minus EU ramme			-1.621

Anm.: ¹Baseret på Landbrugsstyrelsens forecast for LDP 2014-22, august 2023.

²Indtægter fra salg og lignende budgetteres som en negativ udgift.

EU-Kommissionen har i december 2023 godkendt to nye initiativer til yderligere hjemtagning af LDP (Indførelse af en jordværditabsordning i forbindelse med jordfordelinger i lavbunds- og vådområdeprojekter og udbetaling af restbeløb for 20-årige støttetilsagn under LDP i 2025), der forventes at bidrage med hjemtagning af yderligere 100-150 mio. kr. af den danske allokering under LDP. Den forøgede hjemtagning som følge af de to tiltag er ikke medregnet i tabel 1.

Jacob Jensen

/

Jacob Kirk Jensen